

İtalya'nın Ortadoğu Politikası: Yeni Bir Vizyon Arayışı

Rafaella Matarazzo* (Çeviren: Muhittin Ataman)**

Ulusal Çıkar Olarak Çok Taraflılık

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana İtalyan dış politikası, farklı siyaset bilimcilerinin “iç içe geçmiş üç halka” olarak tanımladıkları bir çerçevede gelişti: güvenliği sağlayan Atlantik halkası, toplumsal ve ekonomik modernleşmeye odaklanan Avrupa halkası ve İtalya'nın bölgesel kimliği olarak ilan ettiği Akdeniz ve Ortadoğu halkası.¹ Bu bağlamda, genellikle Avrupa ve Atlantik alanlarından etkilenen İtalya'nın Ortadoğu politikaları, hiçbir zaman gerçek anlamda bağımsız bir dış politika sütununu temsil etmedi.

Aynı biçimde, 1949 yılında Kuzey Atlantik Paktı'nın imzalanmasından sonra, İtalya'nın uluslararası alandaki rolü, İtalya'nın dahil olduğu geniş çok-taraflı örgütler ile başlıca ittifakların (Birleşmiş Milletler (BM), NATO, Avrupa Birliği (AB)) güçlenmesine paralel olarak arttı/genişledi. Hem İkinci Dünya Savaşı'nda mağlup olan devletler arasında olmasından hem de sınırlı büyüklüğü, ekonomik kaynakları ve askeri kabiliyeti dolayısıyla İtalya ikili ilişkilerinde veya daha büyük uluslararası güçlerle rekabetinde hiçbir zaman büyük başarılar yakalayamadı. Bilakis, uluslararası arenadaki “büyük ulusların/devletlerin en büyüğü ve küçük ulusların/devletlerin en büyüğü” konumu dikkate alındığında, İtalya en büyük başarılarını, önemli çok-taraflı kararlar üzerinde belirleyici bir biçimde etkili olduğunda ve başlıca çok-taraflı ortamlarda akıllıca hareket ettiğinde kazanmıştır. Çok-taraflı ortamlardaki bu uzun dönemli etkinlikler, geçen altmış yıl içinde, İtalya'nın “mağlup devletler”den biri olmanın dezavan-

* Araştırmacı, Institute of International Affairs (Uluslararası İlişkiler Enstitüsü, IAI), Roma.

** Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Bolu.